

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ»

ЗВІТ

про науково-дослідну роботу
«Ефективність функціонування фінансів
державного сектора економіки»

ЗА ТЕМОЮ
«СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ФІНАНСОВО-БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ»
(номер державної реєстрації 0102U006965)

Науковий керівник: к.е.н., доц.
Дехтяр Надія Анатоліївна

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ
НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ»**

«Затверджую»

проректор з наукової роботи

к.е.н., професор Козьменко С.М.

ЗВІТ

про науково-дослідну роботу

«Ефективність функціонування фінансів державного сектора економіки»

**ЗА ТЕМОЮ «СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ФІНАНСОВО-БАНКІВСЬКОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ»**

(номер державної реєстрації 0102U006965)

Науковий керівник: к.е.н., доц.

Дехтяр Надія Анатоліївна

Суми - 2009

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. СУЧАСНИЙ СТАН ТА ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ФІНАНСІВ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	7
1.1. Аналіз сучасного стану розвитку фінансів державного сектора економіки України.....	7
1.2. Оцінка кількісних показників розвитку фінансів державного сектора економіки України.....	32
1.3. Побудова системи показників оцінки ефективності функціонування державного сектора економіки	49
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ФІНАНСІВ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ.....	63
2.1. Оцінка впливу масштабів державного сектора на його ефективність у розрізі окремих видів економічної діяльності ...	63
2.2. Вдосконалення методичних підходів щодо оцінки ефективності функціонування фінансів державного сектора економіки.....	74
2.3. Фінансове планування в системі цільового управління ефективністю фінансів державного сектора економіки.....	89
ВИСНОВКИ.....	110
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	118
ДОДАТКИ	133

ВСТУП

Ефективність та прозорість трансформаційних процесів і структурної перебудови національної економіки, виконання державною соціально-економічних функцій й підтримка належного рівня національної безпеки значною мірою залежать від розвитку стабільності функціонування фінансів державного сектора економіки. Державний сектор економіки є невід'ємною складовою ринкової економіки, оскільки саме він здійснює виробництво стратегічно важливої продукції та товарів народного вжитку, здебільшого функціонує в низькорентабельних сферах та забезпечує підтримку економічної системи в цілому та вирішує проблеми щодо формування додаткових фінансових ресурсів держави.

Подальший розвиток фінансів державного сектора економіки є однією із пріоритетних задач реалізації фінансової політики країни, так як даний сегмент потребує адаптації до сучасних умов суспільного розвитку, що можливе лише за умови оптимального співвідношення між його кількісними та якісними параметрами. Рівень ефективності функціонування фінансів державного сектора економіки характеризує наскільки виправданими є його існуючі масштаби та виступає важливим індикатором соціально-економічного розвитку держави.

Питання щодо розвитку державного сектора економіки, визначення його ролі та призначення досліджуються у наукових працях таких зарубіжних вчених, як: Стігліц Дж., Масгрейв Р., Зінгер Н., Атінсон Е., Якобсон Л. Серед вітчизняних науковців слід виділити таких як: Чечетов М., Жадан І., Гончарова Н., Головінов О., Тархов П., Медведєв Д. та інших. Суттєві надбання в дослідженні проблем оцінки відносних масштабів державного сектора економіки мають такі вчені, як Балацький Є., Вісаріонов А., Федоров І., Бірюков В., Кузнецов К., Ілларіонов А., Пивоварова Н., Малій І., Кухар О. Питанням оцінки ефективності

фінансування державного сектора економіки присвячено науковій праці Конишева В., Білик М., Длугопольського О., Дорофєєвої Г.

При всій значущості розробок вітчизняних і зарубіжних науковців на сьогоднішній день недостатньо розкритими залишаються питання ефективності функціонування фінансів державного сектора економіки. Подальшого дослідження потребує побудова дієвої системи оцінки ефективності функціонування фінансів державного сектора економіки України; оцінки факторів, що справляють вплив на якість функціонування даного сегменту тощо.

Метою науково-технічного звіту є розвиток теоретико-методичних засад та розробка практичних рекомендацій, спрямованих на підвищення рівня ефективності функціонування фінансів державного сектора.

Для досягнення поставленої мети було сформульовано наступні завдання дослідження:

- провести аналіз сучасного стану розвитку фінансів державного сектора економіки і визначити його вплив на формування фінансових ресурсів держави;
- удосконалити науково-методичні підходи до оцінки кількісних показників функціонування державного сектора економіки України;
- розробити науково-методичні підходи щодо побудови системи показників ефективності функціонування суб'єктів державного сектора економіки;
- обґрунтувати доцільність присутності державного сектору економіки в складі національної економіки та визначити оптимальні пропорції співіснування державного та недержавного секторів шляхом порівняльного аналізу їх фінансової ефективності;
- визначити взаємозв'язок масштабів та ефективності функціонування суб'єктів державного сектора економіки;
- удосконалити методичні підходи щодо оцінки ефективності функціонування фінансів державного сектора економіки;

- розробити напрямки удосконалення елементів фінансового планування в системі управління ефективністю фінансів державного сектора економіки.

Об'єктом дослідження є економічні відносини в сфері функціонування фінансів державного сектора економіки.

Предметом дослідження є теоретичні та практичні засади ефективного функціонування фінансів державного сектора економіки.

Для досягнення поставленої мети залежно від конкретних цілей та задач дослідження застосовувалися наступні методи аналізу економічних процесів: при побудові методичних підходів щодо оцінки кількісних і якісних характеристик функціонування державного сектора економіки – розрахунково-аналітичний, математико-статистичний; при визначенні доцільності наявності даного сегменту в складі національної економіки та оцінці показників ділової активності – статистико-аналітичні, економіко-математичного моделювання.

Інформаційною базою дослідження є законодавчі та нормативні акти державних органів влади, що регулюють функціонування державного сектора економіки України; офіційні дані Державного комітету статистики України, аналітичні огляди та статистичні звіти Міністерства економіки України, Міністерства фінансів України, Комітету Верховної Ради з питань бюджету; монографічні дослідження та наукові публікації з питань оцінки кількісних та якісних параметрів функціонування державного сектора економіки; матеріалів комп'ютерної мережі Інтернет.